

บทที่ 11

เกษตรกรรมของประเทศนิวซีแลนด์

ผู้เข้ามาทำการเพาะปลูก ในเกาะนิวซีแลนด์ เริ่มเข้ามาในต้นศตวรรษที่ 19 จุดตั้งถิ่นฐานแรกๆ คือ แถบเมืองเวลลิงตัน เมือง นิวพริมีท เมือง วิกกันย ในเกาะเหนือ และ เมืองเนลสัน ในเกาะใต้ ในระยะแรกการตั้งถิ่นฐานมีอุปสรรคมาก เพราะมีปัญหาชนพื้นเมือง และการถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน ปัญหาการตลาด และปัญหาการคมนาคม เกษตรกรรุ่นแรกๆ จะปลูกพืช จำพวกข้าว และมันฝรั่ง ตามแบบชาวอังกฤษ และเลี้ยงแกะ พันธุ์เมอร์โนแบบ ออสเตรเลีย ในเกาะใต้ การตั้งถิ่นฐานขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในแถบที่ราบแคนเทอเบอรี และเลยเข้าไปที่โอทาโก ในปี ค.ศ. 1850 นิวซีแลนด์มีแกะมากถึง 750,000 ตัว ต่อมา มีการนำพันธุ์พันธุ์ใหม่จากอังกฤษ เข้ามาปลูกแทน พันธุ์พื้นเมือง และมีการปลูกพืชหลายชนิด ทั้งข้าวสาลี และข้าวโอ๊ต ส่วนในเกาะเหนือ พื้นที่ป่าแคว ที่ไม่อุดมสมบูรณ์ ต้องใช้ปุ๋ยช่วย ในเขตป่าไม้ มีการถางป่า และเผาป่าเพื่อเป็น ทุ่งเลี้ยงวัวและแกะ นับแต่ปี ค.ศ. 1880 เมื่อเริ่มมีอุตสาหกรรมห้องเย็น และความต้องการสินค้าเนื้อสัตว์ เพื่อส่งออกมากขึ้น ทำให้การเลี้ยงสัตว์ขยายตัว เพิ่มความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งกว่าการเกษตรด้านอื่นๆ ประกอบกับ ประเทศนิวซีแลนด์ มีสภาพภูมิอากาศเหมาะสม ได้รับฝนปริมาณเพียงพอ และมีสภาพอากาศฤดูหนาวไม่รุนแรง จึงกลายเป็นประเทศเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ

แกะและวัว ที่เลี้ยงในนิวซีแลนด์ ส่วนใหญ่ เป็นพันธุ์มาจากอังกฤษ มีแกะ พันธุ์โรมนี (Romney) ซึ่งมีจำนวนถึง ร้อยละ 70 ของแกะทั้งหมด นอกจากนั้นเป็นแกะ พันธุ์เมอร์โน พันธุ์ เซาท์ดาวน์ และพันธุ์คอร์ริเดล (Corriedales) ซึ่งพันธุ์หลัง เป็นพันธุ์ผสมในนิวซีแลนด์ ส่วนวัวนม มีพันธุ์เจอร์ซี่ เป็นจำนวนถึง ร้อยละ 80 วัวเนื้อ ส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 70 เป็นพันธุ์แองกัส วัวทั้งหมดในประเทศ 2 ใน 3 เลี้ยงอยู่ในเกาะเหนือ โดยเฉพาะเขตโอ๊กแลนด์ และที่ราบทางตะวันตก ซึ่งมีสภาพเหมาะสมเป็นพิเศษ คือ ฤดูหนาวอบอุ่น อุณหภูมิสูงกว่า 4 องศา C ฤดูร้อนอากาศเย็นสบาย อุณหภูมิต่ำกว่า 20 องศา C มีฝนพอเพียง ส่วนพื้นที่ราบ ในเกาะใต้ ส่วนใหญ่อากาศหนาวเย็น และแห้งแล้งกว่า จึงเป็นแหล่งเลี้ยงแกะสำคัญ

การใช้ที่ดิน ในประเทศ แบ่งออกได้เป็นพื้นที่เพาะปลูก ประมาณ ร้อยละ 8 และป่าไม้ ประมาณ ร้อยละ 27 และ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 50

พื้นที่เกษตรกรรม ยังมีความแตกต่างกันไป ตามสภาพอากาศ ลักษณะภูมิประเทศ และสภาพที่ดิน แบ่งออกได้เป็น 4 แบบ คือ

1. เขตทุ่งหญ้า ทุ่งชอก จะเป็นบนบริเวณพื้นที่สูง ยังคงใช้หญ้าพื้นเมืองเลี้ยงแกะ โดยเฉพาะ แกะพันธุ์เอมริโน และแกะเนื้อ พันธุ์อื่น ๆ ปัจจุบันมีการบำรุงทุ่งหญ้า บริเวณนี้ยังเป็นเขตที่มีอากาศรุนแรง มีหิมะตกในฤดูหนาว และฤดูร้อนแห้งแล้ง

2. ในเขตเนินเขา ทุ่งหญ้าปลูกใหม่ มีหลายบริเวณ โดยเฉพาะในเกาะเหนือ เป็นเขตเลี้ยงแกะ ที่สำคัญคือ ตามทุ่งหญ้าคุณภาพดี ในบริเวณที่ต่ำ จะเป็นที่บำรุงแกะให้อ้วน ในบริเวณที่สูง ขรุขระกว่า จะได้เลี้ยงหมูและวัว ส่วนที่เข้าถึงง่ายจะใช้เลี้ยงแกะเนื้อ เขตนี้ นับว่าเป็นแหล่งสำคัญ เป็นแหล่งใหญ่ที่ผลิตเนื้อสัตว์ และผลิตขนสัตว์ของนิวซีแลนด์ ความอุดมมียากกว่าเขตแรก

3. ในเขตทุ่งหญ้าขั้นดี จะเป็นเขตที่ใช้เลี้ยงสัตว์อย่างหนาแน่น ตามที่ราบหุบเขา ซึ่งมีสภาพอากาศเหมาะสม เหมาะกับการปลูกหญ้า และพืชอาหารสัตว์ได้ตลอดปี มีการบำรุงดินมาก เป็นทุ่งหญ้าขั้นดี แห่งหนึ่งของโลก สามารถเลี้ยงแกะได้ 10 ตัว ในเนื้อที่ 1 เฮคเตอร์ เป็นทั้งเขตเลี้ยงวัวนม และเขตบำรุงแกะ ก่อนส่งออกจำหน่าย

4. เขตเกษตรกรรม แบบผสม พื้นที่การเพาะปลูกพืชอาหาร ในนิวซีแลนด์ มีน้อยเทียบกับทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ เนื่องจาก นิวซีแลนด์มีความเหมาะสม ในการที่จะเลี้ยงสัตว์มากกว่า สภาพที่เหมาะสม กับการเพาะปลูก ข้าวสาลี ควรเป็นที่ราบ ได้รับปริมาณฝนปีประมาณ 25 - 35 นิ้ว ต่อปี ที่เพาะปลูกจึงจำกัด อยู่บริเวณ ที่ราบแคนเทอเบอรี และที่ราบของเขตโอทาโก เป็นการปลูกพอบริโภคในประเทศ ผลิตข้าวได้ผลผลิตสูง ต่อเนื้อที่

การปลูกพืช ในนิวซีแลนด์ จะใช้วิธีการปลูกพืชแบบหมุนเวียน มีทั้งข้าว ผัก มันฝรั่ง ถั่ว และ พืช ที่ให้น้ำมัน และปลูกหญ้า สลับกันไป จึงเห็นได้ว่าที่นาทุกแห่ง มีการเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปด้วย และปรากฏว่า ลูกแกะ วัวเนื้อและวัวนม มักทำรายได้ให้มากกว่าพืชผล

เขตเกษตรกรรม ของนิวซีแลนด์แบ่งออกเป็น 10 เขต คือ

1. เขตเนอร์ท และโคโรแมนเดล จะพบในคาบสมุทรทางเหนือ มีสภาพอากาศแบบ กึ่งเมืองร้อนภาคพื้นสมุทร อุณหภูมิเฉลี่ย ค่อนข้างสูง ปริมาณฝนชุก พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่า มีไม้เการี เป็นไม้มีค่า ในเขตนี้ พื้นที่ป่าส่วนใหญ่ถูกแปรสภาพเป็น ทุ่งหญ้าที่ได้รับการปรับปรุง เพื่อการเลี้ยงวัว โดยเฉพาะวัวนมเป็นตัวเลี้ยงสำคัญของเขตนี้ มีการปลูกสวนผลไม้รสส้ม องุ่น มะเขือเทศ แอปเปิล พืชอาหาร แม้จะเป็นเนื้อที่น้อย เมื่อเทียบกับเนื้อที่ทุ่งหญ้า แต่ผลิตผลไม้รสส้ม และองุ่นประมาณครึ่งหนึ่งของที่ผลิตได้ทั้งประเทศ

2. เขตโอ๊กแลนด์ใต้ (South Auckland) เป็นเขตพื้นที่ลักษณะสูงๆ ต่ำๆ มีแม่น้ำไวกาโต และแม่น้ำสาขาไหลผ่านมีปริมาณฝนตกพอเพียง ในทุกฤดูกาล ฤดูหนาว มีหิมะตก และน้ำแข็งเล็กน้อย พืชพันธุ์ดั้งเดิม คือป่าสน ในเขตนี้ ปัจจุบัน ถูกเปลี่ยนแปลง เป็นเขตปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ ไร่ละ 80 ของเนื้อที่ทั้งหมด ที่เหลือเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ และ พื้นที่ป่าแคระ การเลี้ยงสัตว์ในเขตนี้ มีทั้งแบบคามเนินเขา และในที่ราบ เขตนี้ จึงเป็นเขตเลี้ยงแกะเนื้อ วัวนม และเขตบำรุงวัวเนื้อที่สำคัญที่สุด และบริเวณที่แห้งแล้ง ก็จะใช้เป็นที่เลี้ยงแกะขน ลักษณะเด่นทั่วไปของเขตนี้ที่จะมีการเลี้ยงแกะเนื้อ และวัวนมควบคู่กันไป

สวนผักผลไม้ มีเนื้อที่ประมาณ ไร่ละ 2 ของโอ๊กแลนด์ ผลิตส่งเข้าเมืองใหญ่ แถบเมืองโอ๊กแลนด์ จึงมีการปลูก แอปเปิล องุ่น และผลไม้รสส้ม

3. เขต ทารานากิ และเขต มานาวาตู (Taranaki and Manawatu) เป็นบริเวณเนินเขา และพื้นที่ราบหุบเขา มีปริมาณฝนชุก มีช่วงน้ำค้างแข็งลงเพียง 1 หรือ 2 เดือน สภาพพื้นที่ในเขตซึ่งแตกต่างกันมาก ทำให้มี ระบบเกษตรกรรมหลายรูปแบบ ในพื้นที่สูงจะมีการทำฟาร์มล่ามก ทุ่งหญ้าจะมีขนาดกว้างใหญ่ มีการเลี้ยงแกะ และวัวเนื้อ ส่วนในพื้นที่ที่ลุ่มต่ำกว่า รอบๆ บริเวณภูเขาเอ็กมอนด์ และลงไปถึง ที่ราบมานาวาตู มีการใช้ที่ดินอย่างหนาแน่น ยังเป็นแหล่งเลี้ยงแกะที่สำคัญ เป็นตลาดที่มีชื่อ ของแกะพันธุ์รอมนี่

4. เขตที่ราบสูงภูเขาไฟ เขตที่ราบสูงบริเวณนี้มีอากาศค่อนข้างรุนแรง กว่าบริเวณใกล้เลี้ยง ฤดูหนาวอากาศจะหนาวจัด ขณะเดียวกันมีปริมาณฝนตกชุก ประมาณ 40 - 80 นิ้ว คอปีเนื้อดินบางยังขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัจจุบัน มีการบำรุงดิน ปรับปรุงทุ่งหญ้าเลี้ยงแกะ และวัว

บริเวณที่ได้รับผลกระทบ คือ บริเวณใกล้ทะเลสาบโรโดร์ และ บริเวณเขื่อนเขื่อนน้ำไคคาโด
ปัจจุบัน ซึ่งเปลี่ยน ไปยังทะเลสาบเตาโบ การเชื่อมและน้ำ ความสูงไม่ เขตนี้มีความสำคัญ
เช่นเดียวกับเขื่อน

5. เขตเทือกเขาตะวันออก และชายฝั่งไวราราป้า วอโรบบี (Wairarapa) เขตนี้มี
สภาพพื้นที่ต่างกัน แต่มีการตั้งเกษตรพื้นฐนที่มี ลักษณะภูมิประเทศ ขึ้นป่าละเมาะ และป่า
เฟิร์นพบที่ขีบ การคมนาคมผลิตต่อใช้ด้านตะวันตก การคิดต่อส่วนใหญ่ มีถนนไฮ 2 สาย ที่
ตั้งด้านนอกของวอโรป้า เขตนี้ จะมีอยู่ด้านตะวันออกของภูเขา แต่ไม่มีสภาพอันสมบูรณ์ ปริมาณฝน
ของเขตนี้ อาจแตกต่างกันไปประมาณ 60 นิ้ว ปีนี้จะมีปริมาณการกักเก็บและปริมาณผลผลิตของ
พืช มีดินส่วนใหญ่ ปัจจุบันเป็นทะเลสาบโรโดร์ ซึ่งได้ถูกขุดขุดทิ้งของป่าต้นเดิม มีผลิตเนื้อและ ขน
และ และเนื้อไม้ โดยทั่วไปจะมีพื้นที่เมืองที่ทะเลสาบโรโดร์ อยู่สูงขึ้นไปสูงมากจนใช้เป็นแหล่ง
บริการสัตว์ ยังเป็นแหล่งปลูกผลไม้ที่สําคัญของบริเวณ

เมืองฮาสติงส์ (Hastings) เป็นศูนย์กลางผลิต ผลไม้ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ เป็น
แหล่งผลิต และแหล่ง ไปยังตลาดใหญ่ของเกาะเหนือ เป็นกลุ่มพื้นที่ ขึ้นป่าต้นเดิมผลิต ของ และ
ผลิต ที่สำคัญคือหลายแห่ง

6. เขตเนลสัน มาโยโร (Nelson Marlborough) เป็นพื้นที่ที่แตกต่าง จากส่วนอื่นๆ
ของเกาะใต้ ทั้งในด้านสภาพอากาศ และลักษณะของดิน

ในเกาะเหนือคือ ฤดูหนาวอากาศค่อนข้างหนาว และกินระยะเวลายาวนาน ส่วนปริมาณ
ฝน ประมาณ 20 - 80 นิ้ว ต่อปี พืชพันธุ์ จึงมีทั้งป่าไม้ ป่าละเมาะ และทุ่งหญ้า

พื้นที่ส่วนที่สำคัญของเขตนี้ คือบริเวณดินอุดม ของที่วอแทสมัน ซึ่งมีแม่น้ำไมคิกกา
และแม่น้ำไวเมีย ไหลผ่าน เป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้ แอปเปิ้ล ไร่อ้อย และหญ้าฮอปส์
เมืองเนลสัน เป็นเขตอุตสาหกรรมการบรรจุผลไม้ นอกจากนี้ยังมีถั่ว มะเขือเทศ และผลไม้
จำพวกเชอรี่ ผลิตส่งโรงงานบรรจุกระป๋อง และทำแยมผลไม้ในเขตนี้

7. เขตภูเขาแอลป์ เขตฟยอร์ดแลนด์ และเกาะสจ๊วต ในเขตนี้มีสภาพอากาศที่แตกต่าง
กันมาก เช่น บนภูเขาสูงมีปริมาณฝนชุก และมีปริมาณหิมะหนาแน่น ต่างกับด้านตะวันออก
และด้านตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งปริมาณฝนลดลง เหลือเพียง 25 - 40 นิ้ว อุณหภูมิแตกต่างกัน

มาก ปริมาณฝนน้อย ฤดูหนาวหนาวจัด ทำให้มีพืชพรรณ เป็นทุ่งหญ้าพื้นเมือง เป็นส่วนใหญ่ มีการเลี้ยงแกะขนพันธุ์เมอร์โน เป็นสัตว์เลี้ยงที่สำคัญที่สุด

แถบที่ราบสูง โอทาโกตอนกลาง ซึ่งมีแม่น้ำคลูทา (Clutha) และแม่น้ำสาขาไหลผ่าน เป็นแหล่งปลูกผลไม้ ที่สำคัญแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะ แอปเปิล แพร์ เชอร์รี่ ตามหุบเขา ยังปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ เป็นที่บำรุงสัตว์ก่อนส่งขาย

8. **เขตฝั่งตะวันตก (West Coast)** ในเขตตะวันตก เป็นภูมิภาคที่มีทรัพยากรแร่ธาตุ มากกว่า ด้านการเกษตรกรรม เช่น แร่ทอง และถ่านหิน ภูมิประเทศมีเทือกเขาสูง มีธารน้ำแข็ง ปริมาณฝนชุกและป่าไม้หนาทึบ มีการทำเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมป่าไม้ พื้นที่ที่จะทำการเกษตรได้ มีบ้างเล็กน้อย บริเวณลุ่มน้ำตอนล่าง บริเวณนี้ แม้จะมีปริมาณฝนตกชุก แต่ลักษณะอากาศไม่รุนแรง จึงมีทุ่งหญ้าเล็ก ๆ เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงวัวนม วัวเนื้อ และเขตบำรุงแกะ แต่วัวเนื้อจัดเป็นสัตว์เลี้ยง ที่สำคัญของเขตนี้ มีการทำป่าไม้ ไม้ส่วนใหญ่ เป็นพันธุ์พื้นเมือง

9. **เขตที่ราบ แคนเทอเบอรี และที่ราบโอทาโก ตอนเหนือ (Centerbury North Otago)** เป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญ ของเขตใต้ มีพื้นที่กว้างขวาง มีดินเลอสที่สมบูรณ์ปกคลุม ทำให้มีพื้นที่ผิวค่อนข้างเรียบ เหมาะที่จะทำการเพาะปลูก มีการปลูกข้าวสาลีเป็นพืชหลัก และปลูกหมุนเวียนกับข้าวบาเลย์ มัน ผัก และพืชสำหรับเลี้ยงสัตว์ บริเวณทุ่งหญ้าเขตนี้ ที่ได้รับการปรับปรุงพื้นที่ดินอยู่เสมอ ใช้เป็นที่บำรุงแกะและวัว บริเวณเขตที่สูงขึ้นไป มีการเลี้ยงแกะขน

ในบริเวณคาบสมุทรแบงส์ ปกคลุมไปด้วยทุ่งหญ้า เป็นที่เลี้ยงวัวเนื้อ วัวนม และแกะเนื้อเหมือนที่อื่น ๆ แต่เป็นแหล่งผลิต ข้าวสาลีกว่า ร้อยละ 80 และผลิตข้าวบาเลย์ ร้อยละ 70 ของประเทศ

10. **เขตทางใต้ และเขตโอทาโกตะวันออก (South and East Otago)** เป็นเขตพื้นที่ที่ราบ และมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน ปริมาณฝน ทางใต้ประมาณ 40 - 60 นิ้ว ต่อปี และลดน้อยลง ทางเหนือ อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 50 องศา F มีแสงแดด น้อยกว่าที่ราบส่วนอื่น ๆ จึงเป็นเขตหนาวเย็น และอากาศชื้น สภาพดินเป็นกรด ไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ การเลี้ยงสัตว์ที่นี่ ต้องปลูกพืชอาหารสัตว์ สะสมไว้ สำหรับฤดูหนาวมากกว่าที่อื่น ๆ ตามเนินเขาใช้เลี้ยงแกะขน ส่วนบริเวณที่ลุ่ม ซึ่งกว้างขวางกว่าจะใช้บำรุงแกะเนื้อ

การทำป่าไม้ของนิวซีแลนด์

ป่าไม้ ในนิวซีแลนด์ ปกคลุมเนื้อที่ 1 ใน 4 ของประเทศ ประกอบด้วยไม้พื้นเมือง และไม้ ที่นำมาจากทวีปอื่นมาปลูกในประเทศ

ป่าไม้พื้นเมือง ของนิวซีแลนด์ มีเนื้อที่ประมาณ ร้อยละ 90 ของเนื้อที่ป่าทั้งหมด ประกอบไปด้วยไม้ชนิดต่างๆ กว่า 100 ชนิด เป็นไม้มีค่าทางเศรษฐกิจเพียง 6 ชนิด คือ

1. ไม้เการี (Kauri) เป็นไม้ที่มีชื่อที่สุดของประเทศ และมีขนาด ลำต้นใหญ่ที่สุด สูง ประมาณ 80 - 100 ฟุต มีคุณสมบัติ เทียบได้กับไม้สักของไทย หรือ ไม้มาฮอกกานี ของฮอนดูรัส เป็นที่ต้องการของตลาดสูง ใช้ทำเสาเรือ สะพาน อุปกรณ์ก่อสร้าง ปัจจุบันที่มีมาก คือ บริเวณทางเหนือ และแถบโคโรแมนเดล

2. ไม้ริมุ (Rimu) เป็นสนแดง มีมาก ในเขตตะวันตก และดินแดนทางตอนใต้ ของเกาะใต้ และบริเวณภูเขาไฟ ในเกาะเหนือ ใช้ประโยชน์ได้มากมาย เช่น ทำไม้อัด ทำเฟอร์นิเจอร์ เป็นเนื้อไม้อ่อนที่มีค่ามากที่สุด

3. ไม้คาฮิกาทิ (Kahikatea) เป็นไม้สนขาว ขึ้นอยู่ทั่วๆ ไปในบริเวณ ที่มีปริมาณฝนตกชุก เอาป่าไม้สำคัญ อยู่ทางเขตตะวันตก ของเกาะใต้ ใช้ทำประโยชน์มากหลายกิจกรรม

4. ไม้โตตารา (Totara) เป็นไม้ชอบอากาศอบอุ่น มีในเกาะเหนือ เป็นไม้มีน้ำหนักเบา มีความคงทนดี ใช้ในการก่อสร้าง โดยเฉพาะทำกรอบประตู และกรอบหน้าต่าง

5. ไม้มาไต (Matai) เป็นไม้สนดำ มีความสูงของลำต้น ประมาณ 100 ฟุต ชอบอากาศเย็น

6. ไม้บีช (Beech) เป็นไม้เนื้อแข็ง มีหลายชนิด ใช้ในกิจการเหมืองแร่ และทำสะพาน เป็นไม้จากถิ่นอื่นที่ถูกนำมาปลูก และขึ้นได้ดีเหมาะสมกับอากาศ และดินแดนของ นิวซีแลนด์